Пролетарэ hэму wэлата, иэкӧн!

Р'ЙА Т'ӘЗӘ

ОРГАНА КМ ПК ӘРМӘНИСТАНЕ
„ՌՅԱ ԹԱԶԱ" ՕՐԳԱՆ ՀԿԿ ԿԵՆՏԿՈՄ
Р'ЙА ТАЗА" ОРГАН ЦК КП АРМЕНИИ

№ 103 (1331) | Ла'д. 24-е декабре сала 1961 | Цимот 2 капек

Дӧh 40-салйа комсомола Әрмәнистанейӧ ленинине т'әмам бу.
Слава алави чӧкърчиге комунизмейӧ щаhьлр'а!

К'омәкдар у р'езерва партиаейӧ амьн

Т'ӧаца Щаhьлед Ленинийӧ Комунистнейӧ h'әмт'ӧацие h'әсаб дьбӧ к'омәкдар у р'езерва партиа мэйн амьн, достога чӧкърчиед комунизмейӧ щаhьлр'а пор'ьлне. Әwе hер дора у hер wахта шӧхӧне партиае пеща бьрйе у h'әму дрәщада Партиа Комунистие гӧмана хwайӧ мэйн дайә сәр wе. Партиае т'ьме гӧй дайӧ сәр комсомола, ӧййте нйфуздаие у программа пор'к'иййа р'еволйусионн дайӧ wе, эw пещца бьрйе у кьрйа қәwата мэхлуқтнейӧ эр. Щмэ'та советие щаhьлед хwэна к'ӧбар дьбӧ, ӧймотие мэйн дьда хабата wана мерхасие.

Wэ'де капитализмеда wэлате мэда h'але щаhьла галқи чатьн у ҳрабӧ ку. Урьсетие п'ащанцеда щаhьла хӧбата зэ'ӧр ьран дькьрьн, щаhьл дьеранд ьн у әwана ль hер дэра нәхwандйбун. Бадаhьwа нибу кӧ щаhьлед бани р'еволйусионйе прогресив хwэ р'йа марк'изме гьртьн. бь р'йа Ленине мэзьн'а чун, идеа wи бь дьа қобулкьрьн у идеед марк'изм-ленинизме нана щмэ'та хӧбатк'арада пропаганда кьрьн. Бь сәрк'иййа Партиа Комунистие т'эмамиййа щмэ'тар'а т'эвайи, бса жи щаhьла мқабьан буржуазиае шр'ьдькьрьн, т'эхте п'ацие Урьсете wэлтар'аидьн у қәwата хwэ дан, wэки wэлате мэда дичана Советие сабӧ. Әw бойрацэ пор'к'ийе жь Урьсете гьнитие Әрмәнистане у бона щаhьлед Әрмәнистане, т'эмамиййа хӧбатк'ара бу қәwата р'ӧh'дарк'ьрьнейӧ мэзьн.

Щаhьлед Әрмәнистане бь сәрк'иййа Партиа Комунистие у сайа шӧхӧзьк'а р'йа wейи практик гьнитие нет у мәрамед хwайӧ қӧр'ьа у дәwрана у щаhьлед советийӧ э'фатр'а т'эвайи ирд пеггед пешванданьн. Әwана қәwат у энергия хwэ п'ешкени шӧхӧне партиа ленининейӧ мэзьн кьрьнэ.

Т'эмам бу э'йда 40—салйа достока Т'ЦЦКh' пор'ьлне — э'йда комсомола Әрмәнистане. Щмэ'та әрмәнийа wе э'йде к'ьвш дька чаwа э'йдӧка нав у нишан.

Э'йда щаhьлед Әрмәнистана Советийӧ нав у дәнг wэ'дьки бсада те к'ьвшкьрьне, гана щмэ'та советие бь қәред қӧр'ат'а ПКТС 22-а т'эрнцина сильh'бийӧ у дәстбь мисәркьрьна wана кьрйа.

Программа партиаейӧ т'эзэ қәwата т'эзэ дайӧ қиз у хортед мэ, wана жанда h'ӧба хабатейӧ т'эзэ пещда анийй. Щаhьлед мэ сәрацца э'мре хwэ, к'ьата хwэшӧхатийа хwэ нана мисәркьрьна wе тазийа партиада дьбийьн. Комунизме чекьн у wэ'де комунизмеда бьжин, бьлйӧкӧ h'еланед бэм, техника т'эзэ сазийьн, ӧйне п'ьр' бәрькьн, ирд дьа р'ьнд бьхьабийьн, из кӧ дӧй хабатнэ: эвэ нета щаhьлед мэйӧ р'ӧжа ирийьн.

Т'эрнца Комсомола Әрмәнистанейӧ мэрхасие сьр бь т'эрнца Партиа Комунистие йӧ Әрмәнистанер'а — т'эрнца пор'к'иййа щмэ'та әрмәнийа'з гьредайӧ бьа социализме у комунизме. Комсомола Әрмәнистане к'ура пор'к'иййа р'еволйусионда, салед хӧбата чекьрьна социализмейӧ чатьн у мерхаседа қал у қәwат бьйе. Бь h'ӧзара щаhьлед мэ'ьнн'ьа, чекьрчиед мәхлуқатийа комунистнейӧ акъин у заиз щергед wеда пещда натиэ, ед кӧ бь хабата хwэйӧ нәhеwацин у мерхаседа нава щмэ'та мэда h'ӧрмот у сианата мэзьн дәзанйцькьрьн. Дь нана бещцрькьрьна хwэлийа хамда бь саа қиз у хортед әрмәнийа щергед пешьлькьрьн.

Хӧбата иронда сьлсьлата мэйи щаhьла пещда дьчэ у те т'эрбийӧкьрьне. Комсомола Ленине h'әсаб дьбӧ министера h'ӧзаньна колектив у дәрӧдаред хабата комунистие, h'әжандьн, йа кӧ р'ӧжь бь р'ӧж жиата мэда гӧмрьн' дьбӧ. Нна р'еспубликаеда галқ бригад, халәқӧк, дәргӧбаетьн, щдрацие у сехед комсомолщаhьла пор'к'ийе дькьрьн бона стандьна нане хӧбата комунистие.

Қӧр'ат'а ПКТС 22-а пешйа ириййа щаhьлед советиейӧ 48-милиони р'йа хӧбата э'фаидариейӧ мэзьн вокьр. Әwана қәред қӧр'ат'е бь дьа бәгамьрьн у чама хwэда бәрйь, қӧр'ат'а ПКТС 22-а бь шаиматн э'замкьрьн, wэки әwе т'эмамиййа қәwата хwэ, қәрестие хwэ п'ешкени шӧхӧне чекьрьна комунизмейӧ мэзьн бьйи.

Нэвале Н. С. Хрушчов дакьда хwэда пьр қӧр'ат'е ПКТС 22-а тот: «Бәрцие Т'ӧаца Щаhьлед Ленинийӧ Комунистие эwэ, wэки қиз у хорта бь традиоиед пор'к'иййа р'еволйусионӧ мерхасиеда, чаеледед хӧбата н'ала, колхозьна, инчелигенсийе-ленинизмеда h'әрбийӧкьрьн. Эвьн чьрсед бь пешйа комсомола ленине сьвьнӧ wэ'де чекьрьна комунизмейӧ ьрьрдэ:

Партиа гэзи т'эмамиййа щдмэ'е, щаhьлед мэйи бьрьн йьа, wэки пещда чӧрьь хабата э'фаидар h'әр'ьн бонъ: алг'ат'а дрийа комунизме.

Н. С. ХРУШЧОВ ЩМӘ'ТА hЬНД БЬМБАРӘК ДЬКӘ

Москва, 21-е декабре (ТАСС).—Садре Совета Министред ТР'СС Н. С. Хрушчов премйер-министре hьнцтане Щаhьлр'а ала Нерур'а т'елеграм шанд, ль к'ӧ эw щмэ'та hьндатане бь дьл бьмбарәк дька бона wе йоке, кӧ эwе э'рде hьндатейийа боре Гоа, Даман у Диу жь бь қәутиййа wэлате дорвэ гзакьр у эw гиhандьна wе'дре хwэ.

Т'елеграмеда те готьне, wэки кьрьна h'ӧ'ьн кӧмота hьндатейийа цьла'т бона мьнькьрьна колониализме жь сәр територия хwэ бь щарокеда h'әсаб дьбӧ қануни у hәдкьрн. Щмэ'та советие бь йәқәнни пьнта wе кьрьне дьрра у hьндатена дост'а әчьхийа дхwэзэ бона мэн'кьрьна сәрбестийа хwэ.

— Меванед э'зиз,— бьн дастьлhәвхтьнед гӧмрьн' сәр тот,— бь дьл wэр'а әчьхийа дьхwэзьн бь пор'к'иййа бона ал'ндарийа э'дәйе у демократие, бона ал'ндарийа сосиализме.

Наше сәрдтикьр дәрда дьда сәрс комитета Манцатийейӧ Совета Т'эwрәбльда депутат **Н. М. Мурадйан.** Әwи дәрӧаца р'еволйуционер-демократийа депутат т'эзәйӧ се округед бәкарт'ьнеда, ед кӧ дь wэ'де орт'а сесиа Совета РСС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльнӧ пешйа у пешада қәwмийа, э'ламкьр. Сесиае wэк'ийтийа депутатед т'эзәбкарт'ьн йа к'атьбе Коммюр'зина ПКӨ Георги Арташеси Тер-Г'азарйан (округа Арташтейӧ № 165-бь бәкарт'ьне), директоре комбината Кироваканенӧ к'ьнчае Жан Кравиди Р'ӯсқулйан (округа бәкарде Кироваканенӧ Кировийӧ № 110-а бәкарт'ьне), ӧрьльчие әскар Давид Абрамович Драгунски (округа Нор Кйанк'ийӧ бәкарт'ьнейӧ № 80, йа нан'ййа бәкарде Кировакенейӧ Шаhумйане) қәбуа кьр.

Наше бь йәқәнни ӧйдэр'ӧна сесиа Совета РСС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльнӧ пешйа йа борәбуна пещдайӧ hана те т'эстиқьрьне.

1. Дәрӧаца плана пещдьбьна малhьбуна РСС Әрмәнистанейӧ щмэ'тийейӧ Дәwэзтед бона сала 1962-а.

2. Дәрӧаца бйуцеа РСС Әрмәнистанейӧ Дәwэзте бона сала 1962-а у h'әсабдайин дәрӧаца қәдандьна бйуцеа РСС Әрмәнистанейӧ Дәwэзтейӧ сала 1960-а.

3. Дәрӧаца т'эстиқьрьна Э'мрийсзед Садртийа Совета РСС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльнӧда.

Дәрӧаца пьрса қәйдэр'ӧнейӧ пешьльда бь дьклад Садре плана Дәwэзтейӧ Совета Министред РСС Әрмәнистане депутат **Л. С. Хачатрйан** пещда hат, зе дәрӧаца пьрса дӧзада министре РСС Әрмәнистанейӧ финанса депутат **А. К. Шекӧйан** пещда hат.

Наше щцатеда дәрӧаца бйуцеа РСС Әрмәнистанейӧ бона сала 1962-кйе Дәwэзтейӧ у h'әсабдайин дәрӧаца қәдандьна бйуцеа РСС Әрмәнистанейӧ сала 1960 р'ӧхдакладие комисиа бйуцетие, бзне комисиа Бйуцетейӧ Совета РСС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльда депутат **М. Т. Геворгйан** пещда hат.

Wе шунда дәрӧаца дьклад бйьстеда достьb п'ӧнгӧбаетьна фкьра бу. Бь хӧбәрдан пещда тен депутат **С. Г. Бойахчиев** (округа бәкарде Кировакенӧ Кировийӧ бәкарт'ьне), **М. В. Григорйан** (округа бәкарде Кировакенӧ К'ипак'ер'ейӧ бәкарт'ьне), hәв. **h. А. Тонойан** (садре комитӧбьклькьра Совета нан'ййа Апаранде), депутат **А. С. Хачатрйан** (округа нан'ййа Горисейӧ Шиқуйайерейӧ бәкарт'ьне), **А. М. Налбандйан** (округа нан'ййа Ираздаиейӧ К'ар'сейӧ

(Поййатьн р'уе 2-а)

Сесиа Совета Р'СС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльндэ шэша йа бәрәбуна пещда

Э'ламәтийа информасион

20-е декабре дь Ереване Сесиа Совета Р'СС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльда шэша йа борәбуна пещда вәбу.

Ль сара Совета Р'СС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльда щцатада бәкарана щмэ'те—депутатед Совета Р'СС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльнӧ, галқ мекан, пешванед сонайе у малйьбуна ӧйдьтие, шӧхӧльр'ацие бам у куэтурие, хабатнед партиае у совете борәбьбуна. Сәрадьдьм делегатед конгреса т'фаред н'епок'арийӧ h'әмдьййае пещда, ед кӧ Әрмәнистанеда бун.

Шӧәрде сай'ат дәнэ. Тен у лоқада р'ушен ӧвв. hвв. **Ш. М. Ар'ушанйан, Е. Т'. Ассатрйан, hовв. Бат'дасарйан, Д. А. Драгунски, Иа. Н. Зарӧйан, Г. Т'. Іарут'йунйан, М. М. Мелк'иййан, С. h. Мәкисийан, Б. А. Мурадйан, Г. А. Тер-Г'азарйанс, А. Е. К'очиййан, С. В .Ар'ак'елйан, В. С. Дарбинйан, Н. М. Т'ухиййан,** ӧзвед Садртийа Совета Т'эwрәбльда, министр.

Дәwсеҳтие Садре Совета Р'есупблйаке йӧ Т'эwрәбльда **Г. М. Петросйан** сесиа вокьр у тот:

— Нэвалед депутат! Wэ'де орт'а сесиа пещда у шэшада Садре Совета РСС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльда Самак Сәнаҳйан wәфат бу. Нана wи wэ'дойида бса жи депутатед Совета р'еспублйакейӧ Т'эwрәбльда Левон Іовсеп'йан у Әдгар Тер—Г'азарйан wәфат бунэ. Т'эwәqа дьклм бо йа Әрмәта wана р'ьбйа н'йа.

Т'эв бе дәнг у h'ьс р'ьдьбьн п'йа. Наше депутат С. В. Ар'ак'елйай жь нане к'ӧмо нарпиванна у шеwра саракйӧ Совета Т'эwрәбльда пещдание дька, wэки к'ьтьбе сәрwертийа т'фада винск'аред Әрмәнистанейӧ пешьльда депутат **Зуэвр Степ'ани Т'ер'чйан** бьҳьерйи чаwа Садре Совета Р'СС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльда.

Бьн дастьлhәвхтьнед гӧмрьн'да депутат Э. С. Г'ер'чйан бь йәқәнни те бәкарт'ьне чаwа Садре Совета РСС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльда. Садртикьр Г. М. Петросйан wи бьмбарәк дька у т'эwәqа дька кӧ ине Садре Совета Т'эwрәбльда бьҳрэ.

Бона wе әмьнайа мэзьн эwи р'ьзийьна хwэ да депутата у тот:

— Нэвалед депутат! Тэвгалед конгреса т'фаред п'ешк'арийӧ h'әмдьйайе пещда,делегатед жь Бун'арийае, Финландиае, Судане, Кенае у Базутеледе hатна мекаййа ма Әрмәнистана Советие у дьа жи сәреда р'ушьлйьн, ине бьдьн жь нане wэ, жь нане щмэ'та ма бь дьл меванед э'зиз сланьм. (**Дастьлhәвхтьн**).

Конгреса т'фаред п'ешк'арийӧ h'әмдьйайе пещда йа кӧ хwэстьна 143 милион хабатк'ард wолатед балиқ-баштда дйдар дьҳэ, бәрк' империализм зерандьна колоние гӧмк'ар кьр у бь дәнг хwайи зорва э'ламкьр, wэки хабат готн т'эwәqа хабэ у ин кӧ қӧльхи шӧхӧе wер' у wерәнкьрьне бьҳэ, ле қӧльхи шӧхӧе хwэшӧхатн у бохтэwарийа мәрьлайе, қӧльхи шӧхӧе э'лдайе у демократие бьҳэ .

— Меванед э'зиз,— бьн дастьлhәвхтьнед гӧмрьн' сәр тот,— бь дьл wэр'а әчьхийа дьхwэзьн бь пор'к'иййа бона ал'ндарийа э'лдайе у демократие, бона ал'ндарийа сосиализме.

Наше сәрдтикьр дәрда дьда сәрс комитета Манцатийейӧ Совета Т'эwрәбльда депутат **Н. М. Мурадйан.** Әwи дәрӧаца р'еволйуционер-демократийа депутат т'эзәйӧ се округед бәкарт'ьнеда, ед кӧ дь wэ'де орт'а сесиа Совета РСС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльнӧ пешйа у шэшада қәwмийа, э'ламкьр. Сесиае wэк'ийтийа депутатед т'эзәбкарт'ьн йа к'атьбе Коммюр'зина ПКӨ Георги Арташеси Тер-Г'азарйан (округа Арташтейӧ № 165-бь бәкарт'ьне), директоре комбината Кироваканенӧ к'ьнчае Жан Кравиди Р'ӯсқулйан (округа бәкарде Кироваканенӧ Кировийӧ № 110-а бәкарт'ьне), ӧрьльчие әскар Давид Абрамович Драгунски (округа Нор Кйанк'ийӧ бәкарт'ьнейӧ № 80, йа нан'ййа бәкарде Кировакенейӧ Шаhумйане) қәбуа кьр.

Наше бь йәқәнни ӧйдэр'ӧна сесиа Совета РСС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльнӧ пешйа йа борәбуна пещдайӧ hана те т'эстиқьрьне.

1. Дәрӧаца плана пещдьбьна малhьбуна РСС Әрмәнистанейӧ щмэ'тийейӧ Дәwэзтед бона сала 1962-а.

2. Дәрӧаца бйуцеа РСС Әрмәнистанейӧ Дәwэзте бона сала 1962-а у h'әсабдайин дәрӧаца қәдандьна бйуцеа РСС Әрмәнистанейӧ Дәwэзтейӧ сала 1960-а.

3. Дәрӧаца т'эстиқьрьна Э'мрийсзед Садртийа Совета РСС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльнӧда.

Дәрӧаца пьрса қәйдэр'ӧнейӧ пешьльда бь дьклад Садре плана Дәwэзтейӧ Совета Министред РСС Әрмәнистане депутат **Л. С. Хачатрйан** пещда hат, зе дәрӧаца пьрса дӧзада министре РСС Әрмәнистанейӧ финанса депутат **А. К. Шекӧйан** пещда hат.

Наше щцатеда дәрӧаца бйуцеа РСС Әрмәнистанейӧ бона сала 1962-кйе Дәwэзтейӧ у h'әсабдайин дәрӧаца қәдандьна бйуцеа РСС Әрмәнистанейӧ сала 1960 р'ӧхдакладие комисиа бйуцетие, бзне комисиа Бйуцетейӧ Совета РСС Әрмәнистанейӧ Т'эwрәбльда депутат **М. Т. Геворгйан** пещда hат.

Wе шунда дәрӧаца дьклад бйьстеда достьb п'ӧнгӧбаетьна фкьра бу. Бь хӧбәрдан пещда тен депутат **С. Г. Бойахчиев** (округа бәкарде Кировакенӧ Кировийӧ бәкарт'ьне), **М. В. Григорйан** (округа бәкарде Кировакенӧ К'ипак'ер'ейӧ бәкарт'ьне), hәв. **h. А. Тонойан** (садре комитӧбьклькьра Совета нан'ййа Апаранде), депутат **А. С. Хачатрйан** (округа нан'ййа Горисейӧ Шиқуйайерейӧ бәкарт'ьне), **А. М. Налбандйан** (округа нан'ййа Ираздаиейӧ К'ар'сейӧ

(Поййатьн р'уе 2-а)

Сесиа Совета Р'СС Әрмәнистанейә Т'әwрәбльндә шәша йа бәрәвбуна пенща

Ә'ламәтийа информасион

(Достпебун р'ye 1-е)

бікартьне), **С. А. Варданйан** (округа баҗаре Ереванейә Алавердийейә бікартьне), **Г. Б. Алек'ян** (округа нән'ийа Мартуниейә Зораґйр'ейә бікартьне), нәв. **А. В. Сардарйан** (сәдре комшбіклькьра Совета нән'ийа Җаҗ'ане), депутат **Г. Д. Афринйан** (округа нән'ийа Сунтанейә Баҗр'аґйу'ейә бікартьне), **С. М. Тер-Іоһәһаннийан** (округа баҗаре Дилиҗанейә Шамаханейә бікартьне), **Ш. А. Вардумйан** (округа нән'ийа Кироваканейә Вәнәҗгийейә бікартьне), **Г. С. Минасйанс** (округа нән'ийа Камоейә гөндє Каменко бікартьне), **З. М. Мирзәйан** (округа баҗаре Ереванейә Нер-к'ийа Чарбхейә бікартьне).

Бь ве йәкеа цвата сесиаейә пешьн хлаз дьбә.

***

21-е декабре бу щата дөда йа сесиа Совета Р'СС Әрмәнистанейә Т'әwрәбльндә шәша йа бәрәвбуна пенща.

Сәдре Совета Р'СС Әрмәнистанейә Т'әwрәбльнд **З. С. Т'он'йан** щват вәкьр.

Сесиаеда бу н'өгөйлаcтьна фькра дөрәәда дакладеі сәдре плана Дәwләтейә Совета Министрә р'еспубликае **Л. С. Хачатрйан «Дарһәҗа плана пешәабьрна мәлһабуна Р'СС Әрмәнистанейә шмәт'тийа Дәwлатеда бона сала 1962-ә»** у министре р'еспубликаейн финаиса, депутат **А. К. Шекөйан «Дарһәҗа бөјуща Р'СС Әрмәнистанейә Дәwлатє бона сала 1962-а у н'осабәайина дарһәҗа қәдандьна бөјуща Р'СС Әрмәнистанейә Дәwлатейә сала 1960»** у р'әҗаклаа бәне комиса Совета Р'СС Әрмәнистанейә Т'әwрәбльндә бөјущине, депутат **М. Т. Геворґян.**

Сесиаеда бь хәбәрдан пешда hатьн hаз. **М. М. Найрапетйан** (сәдре комшбіклькьра Совета нән'ийа Красноселске), депутат **Ш. С. Симонйан** (округа нән'ийа Ахур-йанейә Воскеансейә бікартьне), нәв.**К. М. Ваг'ийан** (сәдре комшбіклькьра Совета баҗаре Дилиҗане), депутат **Е. Т. Ассатр-йан** (округа нән'ийа Алавердийейә Қачаг'а-нейә бікартьне), нәв. **М. Н. Маргарйан** (сәдре комшбіклькьра Совета нән'ийа Мет'рие), депутат **Л. М. Меліг'онйан** (округа нән'ийа Арг'ийейә Н'ашкейә бікартьне), нәв. нәв. **Г. Н. Іасрар'йан** (сәдре комшбіклькьра Совета баҗаре Ленинка-ne), **З. М. Нариманов** (министре Р'СС Әрмәнистанейә саг'әмәлкәйәкьрие).

Бь ве йәкеа н'өгөйлаcтьна фькра хлаз дьбә.

Бь хәбәра к'ötасиена сәдре плана Дәwләтейә Совета Министрә Р'СС Әрмәнистанейә **Л. С. Хачатрйан** пешда hат.

Сесиае бь йәкдөнн закона **«Дарһәҗа плана пешдаьрна мәлһабуна Р'СС Әрмәнистанейә шмәт'тийа Дәwлатеда бона сала 1962-ә»** қәбул дькә.

Пашн хәбәра министре Р'СС Әрмәнистанейә финаиса **А. К. Шекөйана** к'ötасиеда депутат **М. Т. Геворґян** ве пешданнье дькә: бөјуща Р'СС Әрмәнистанейә Дәwлатє бона сала 1962-а алие к'аре у чьхәрда бь щома т'өмәри т'өстьгьнда, де проекта закона дарһәҗа бөјуща Дәwлатеда бона сала 1962-а hәр мқалә2ө we бащә-бащә р'естиқьн.

Сесиае бь йәкдөнн закон қәбулькр **«Дарһәҗа бөјуща Р'еспублика Советие Сөциалистийа Әрмәнистанейә бона сала 1962-ә»**, де бса жи қрар қәбулькр **«Дарһәҗа т'естиқьнрьна н'осабәайина дарһәҗа қәдандьна бөјуща Р'СС Әрмәнистанейә Дәwлатейә сала 1960»-да.**

Ве шунда Совета Т'өwрәбльнд дөстьбө р'нә'нәкьрьна пьрса қәйдәр'өжа сесиаейә дөда дькә.

К'атьба Сәдртийа Совета Р'СС Әрмәнистанейә Т'өwрәбльнд депутат **А. С. Галстйан** бь даклад пешда hат. **«Дарһәҗа т'естиқьнрьна Ә'мрнвисарад Сәдртийа Совета Р'СС Әрмәнистанейә Т'әwрәбльндә».**

Совета Т'өwрәбльнд закон у қраред дарһәҗа т'естиқьнрьна Ә'мрнвисарад Сәдртийа Совета Р'СС Әрмәнистанейә Т'әwрәбльнда бь йәкдөнн қәбул дькә.

Пашє жә нәве к'өна партиае у шөwра Совета Р'СС Әрмәнистанейә Т'өwрәбльнда сәрөкә бь пешданнна Сәдре Сәдртийа Совета Р'СС Әрмәнистанейә Т'өwрәбльнд депутат **Ш. М. Ар'ушанйан** гөhастьна лькнә нана т'өшкилә Сәдртийа Совета Р'СС Әрмәнистанейә Т'өwрәбльнд у комиснед Совета Р'СС Әрмәнистанейә Т'өwрәбльнда hарт'ьне.

Бь ве йәкеа сесиае хәбәта хwә хлаькр. (ӘЭТ')

Әwләдед щмаә'тейә амьн

К'е дькарә кьрьна р'еволйусионере әрмәнийн ә'йан Г'укас-йан бөр бьа. Р'ается wи т'әне 21 сал ә'мр кьрйә, де wи өw ә'мр дайр бона азаөуна Әрмәнистане у ә'мре wи бь кьрьвед р'еволйусионна галөкн дөwлөмөндә. Сала 1917-а мөк'т'өба Ереванейә р'Өй'анеда бь дөсти Г'укасйан жә шагьртед дарсхана чара к'өна шагьртийа интернасионал те т'өшкилькрие. hөма ве сале өw нана цөрөд партиаеда те қәбулькрие. Дө сале бьне щунда Ереванеда «Г'ашкилөта щаhьлөд Спартакейә комунистие» те сажкьрие. Блета бөнтөйә пешьн сәдре ве т'өшкилөже—Г'. Г'укасйан дьстнө.

ЖЬ Т'ӘРИҚА Т'ӘШКИЛӨТЕД Т'ЩЛКӘ

Мөhа ийуне сала 1919-а Алек'-сандрополеда (Ленинакан) т'өшкилөта комосомола те сажкьрие. Ве сале т'өшкилөтед комсомола бса жи Дилиҗане, Шамшадине у Аштарәкеда төна саажкьрие.

Бона бещькьрьрна хwәлийа хам у хөнан сала 1954—55 жь р'еспубликае 3 н'әзар комсомол чуө Қазахстане.

Бона бөрөнкьрьна өк'не хwәлийа хам нөлат 4.000 комсомолед р'еспубликае чуө п'ирwалата Кустанае.

Бона сазбуна т'өшкилөта «Спартак»-е шөхөлк'ийа болшевик, р'еволйусионер Ар'аси Хаиҗийн галөкн мәзьнө. Өw к'атьбе «Спартак»-е бу у т'өқ қәwата хwө нөдьбөшаанд бона қәдандьна hөр пешданнинөкө we.

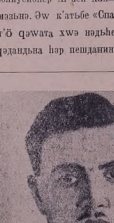

Ә'мре бөне «Спартак»-ейи hөрн пешьн Арменак Будаг'йан бь р'йа р'еволйусионере дарһәҗа бөйө. Wахте бөйроа мөрк'өнийә т'өшкилдарие, йа т'өшкилөтед Әрмәнистанейә щаhьлөд п'өлө у гөндийа сазбу, Будаг'йан hөтө бөкартьне чөwа бөне we. Өw сала 1921-е 5-е апреле бь дасте мауеериста hөтө көштьне.

Т'ЬМЕ ПАРТИА Ә'ЗИЗР'А

Комсомол у щаhьлөд Әрмәнистана Совете щөна шөкөстие-дөнө. Т'өмөнийа хөбатк'өред р'еспубликае'а т'өзийа өwана 23-е декабре э'йда 40—сайа комсомола Әрмәнистанейә лөнние дөна к'ьнше. Чьн сал дөрбөд бөна жь ве р'ожө, wөхта авангарда щаhьлөд р'еспубликае, достөкө Т'ЩЛКӘ' пор'ванне, р'езерва Партиа Комунистийө Әрмәнистанейә пор'ванне у к'өмөдара wөйө амьн—Р'өдө'ө Щаhьлөд Ленинийө Комунистийө Әрмәнистане hөтө т'өшкилькрие. Р'ө'ө өй өw тер'ө дөрбөд бөйө э'йанө бь мөсөлөд ө'өдие у мерхасиена.

Комсомола Әрмәнистанейә Ленние дь салед пор'е бөжарвинейө гөр'ө хөhьө у бь мерхаси т'өгөли ве пор'е'өрие бь, йа кө щмаә'та Әрмәнистанейә хөбатк'ар мөдьбөли колонизатор wөзатед дөрөө у h'өкөмөта хөламед wанө лашнак дьбьр.

Бь лозунгед бөлшевикийө пор'ванеса силн'ьбуйи, комсомол ч'өк дөстада даг'ли нана дөшта мөр' дьбун у бь мерани бона т'өстиқьна қәйде өөветие шөр' дькьрьн, ә'мре хwө нөдьбөшаандьн. Бона хwөйө'ьрьна дөwана Советийө щаhьлөд у—Советийө галөкар'а т'өзийи, бса жи н'өмдарөн комсомола Әрмәнистане Арменак Будаг'йан ә'мре хwө да. Щмаә'та мө нөве мерхасиеда бса т'ьне дөө хwөда хwөй дькө.

Мөhа августе сала 1921-е қөр'ө'ө комсомола Әрмәнистане өөбу, хөбата к'ө-жөне дөрбөд бу сөр h'ө'ме к'өма В. И. Ленинө т'өрийи (Өөбөда пьрөдиннед т'өөда щаhьлөда»,) кө өwи өз қөр'ө'ө комсомолийө 3-да гөтьбу. Қөр'ө'ө'ө т'өшкилөта щаhьлөда ленинийө комунистийө Әрмәнистане hөтө т'өшкилькрие.

Дь ви к'өйаме шөнаәтөда ө'м бь қөдьрьрьтьнө мөзьнө нөве Г'укас. Г'укасйан, Ар'аси Хаиҗийн, Арменак Будаг'йан, Сурен Бунаат'йан у ед майиө дьдьн у wана бөр төнө, ед кө бь сөрк'ийа өөнө, партиае комсомола Әрмәнистане хөhьө-қәдьнө. Нөве wана ве h'өта-h'өтөе бьмине, кьрьнед wана өрө өөн щаhьлө р'ө'ө'дөр дькьн бона шөхөле мөзьн.

Салед чөкьрьна сөснаистиеда комсомола Әрмәнистане бь сөрк'ийа Партиа Комунистие р'еспубликаеда хөбатөкө hеле кьр. Т'өшкилөтед комсомола т'ьне щөрөд пешьндөбуө, дьбунө өөнистөред шөхөле пеш, дәстчеханед дөраннеда к'өмед h'ө'бөрөөн у т'өзөвала т'өшкилө дькьрьн. Комсомола Әрмәнистане бона электрификасиакьрьна р'еспубликае, саажкьрьна сөнайа к'өмиае, фөөкьрьна бьнта сөнайа сөөр хөбатөкө э'фат кьрйө. Сала 1930 wөхте 10—сайа плана ГОЭЛР'О т'өмөм бу, комсомола шөөтийа электрификасиакьрьна р'еспубликае hьда сөр хwө. Зутьрөке бь сөда комсомола у щаhьлө чуө сөр өөкьрьнед стаиснед Зорагее, К'ачак'ө'тсе у ед майиө хөбьтөин, h'ө'бөөмөта Әрмәнистана Советие хөбата өөкьрнед щаhьлө бльөө сөмөөтө у сала 1932—а комсомола Әрмәнистанейә лөнние бь h'ө'ешк'ена бльө, бь ордена «Бөйраөа Хөбатейә Сөрв»-ва hөтө р'ө-wакьрие.

Т'өшкилөта комсомолед Әрмәнистане хөбатөкө чөтьн у нөбинайи гөөда кьр. Өw щөрта wан мөрьөйө пешдөбу, ед кө бона коллективизасиакьрьна гөөд пор'к'өрө дькьрьн. Хөрт у қиаө дь h'ө-ле чөтьнда г'өхьм дөст дьхөтьн, э'рд р'ө-дькьрьн, өw дьчаөдьн, мөөбөөн куакө у өлөмөтед өк'сиөөтие пор' дькьрьн. Бь қөwата комсомола гөлөк колхоз hөтө т'өшкилькрие.

Бь сөрк'ийа партиае комсомола Әрмәнистане шөхөлөкн гөлөөн мөзьн кьр, wөкн гөөда р'еволйусионе культурие бе дөрбөлькрие. Т'өшкилөтед комсомола интеллигенсна советиер'а т'өзийи мөөбөөн өлөмөтед э'дөте көөн у зөөрдөр пор'-к'ийа гөөмрөh'ө'өшкилькрьн у бона hьда-дана нөхwөөдитие, н'ьр'кьрьна өөнобөед щаhьла у мөссөед хөбатк'ар қөwата хwө нөнөөшаандьн. Өwе шөөтие хwөндьна бөрөөн hөөда сөр хwө у бь өөктие к'өмөдара да ве йөке, wөкн нана хөбата культурада щр'ө у мөт'өөд т'өөз hөтө хөбтөөдьне.

Т'өшкилөта комсомола Әрмәнистане комсомол у щаhьлө бь р'ө'h'ө wөт'өөh'ө-зиена, бь р'ө'h'ө хөбата h'өлөлва т'өрбийөт кьрьн. Wөт'өөh'өөнө комсомола ленние, т'өммийа щаhьлөд совете, йа кө бь wөснөтед Ленние нөө'ьнна hөтө т'өрбийөткьрьне у нава алөө пор'к'ийа р'еволйусионр'а өөрөд бу өө, пар'ө Wөт'өөнийө Мөзьнда р'ьнд hөтө к'ьнше. Өw пор' бона wана э'йиса бу ин'ам. Пешө'ьнед пор'да, hь hөр дөра интернасионализма пор'ванед щаhьлө мөзьн, ед кө дь щөрөд комсомола ленниеда hөтө т'өрбийөткьрье, өөта к'ьнше.

Салед пор'е Wөт'өөнеда жь т'өшки-

Пешда, сьлсьләта комсомола ленинне!

★ ★ ★

Эдиж Бахшийнан, ю'ьдлочие щашьна комсомол исал 10-е сентябре мсрабьан дьжмьна ф'атийа нобинайи нилан да.

Н'ӧкбмэта мэ мерхасийа Эдиж Бахшийнан ньол ориентаьр у эм ь ордена «Байрәқа Сорах» р'эжкр. Эдиж ӧса жи б ь шенима Т'ЩЛКЊ'-ьа йагнийа р'ажкьрьне.

Шьилә: Дәмсьрьне Сәдре Садрийа Совета РСС Эрмэнистанейэ Т'эмурбәлынд В. Налбандийан ордена «Бәйрәқа Сорә» дьлә Э. Бахшийнан.

Тӧ комунизме чь дьки, һәвале щаньл

Марк'эса нан'ийа Ер'егназоре эщ у ьанийэ, ӧиз у хортед мэк'т'ӧбран щаньлын, ӧwана э'йда 40-салйа Т'ящьлед Ленинийэ Ӧмэнистанейэ э'ӧат дорбьах дьжьн.

Хабатчи соқада у мэйданда бь лоунтед эмане эрмэни, урьси, гӧрщки у адрбецьан дьчтэ пешйа меванед э'эиз, комсомол у комунистед кэвн, ед кӧ Ларалагьазеда ньтйэ хабата сажьньна т'эшкилэтед щаньла бунэ, шэр' ьньэ бона сажьрьна сэйдре совете.

Делегасиа щаньлайийа нан'ийа Т'елаве, ь ь р'ьспублика Гӧрщстанейэ братие, бь эрк'арийа к'ьтьбе комнон'ийа комсомола Ийа Р'ихиладзе ньтйэ вэра, эwэн т'эwе э'йдәйэ.

Дорьнаӧа 40-салйа Т'ЩЛКЊ-ӧа к'ьтьбе комнон'ийа комсомола Р'. Вайнан щьаста шьаниэтнеда доклад да. Пэйр'ьа пешьанед дорьнине бь хабэрлан пешда ьатьн.

Комсомола комбината халиччекьрьне ь. Ньобаниийан э'йда т'эвгалед пленума ь'тьме жи ь'эсаб буйэ дестэкэ ордийа Т'ЩЛКЊ' н'ьр'миноно шэр'ьанне, бона фэданьдьа ньрсед кӧ партиае данийэ пешйа ьдмэ'эта совете мэм щергед пешьадаб'ьйа. Щаньлед р'еспублика мэ бь ь'ӧба хабатейэ нобинайийа бэрьь qӧр'ат'э ПКТС 22-йэ ь'эалэ бун. Т'эшкилэтед комсомола бона ь'ӧрмэта qӧр'ат'э инисиатива хабатейэ т'эзэ нишан дан, ль һэр дэра бона эедэ фэданьдьа плана, һеннадьна қийат э энергиае шэр'к'арийа массайи т'эшкил кьрьи. Дестчехана у чекьрьнада ь'эжандьна р'аспошьлиаторие у н'ӧибранае дьа гӧмрэн' ьу. Р'аспошьлиатора 9.136 пешданнед р'аспошьлиаторие кьрьи нава фонда ьатйэна р'эйзалие, к'ара к'ийаньйэ малйабьр ниие кьрэ 4 милион 300 к'эзар манати.

Р'эжед т'адарождитьна qӧр'ат'е 6.800 ӧиз у хортед кӧ нава дарание у хэwэньдьеда пешьи, нава шергед Т'ЩЛКЊ'-ьа ньтйэ р'эбзькьрьне, йа кӧ бу дибарьрьна ие йэне, кӧ щаньлед мэ бь ь'ӧбока чэwайа бе ь'ӧд у ь'эсаба хwо н'ешкэ'ени шӧхӧне партиа ь'эалэ кьрьи.

Комсомол у щаньлед р'еспубликае мнаин марььоки бэгэмийа хwэ дано фэред qӧр'ат'е, программа чекьрьна мэхаqрэтийа комунистае—Программа партиае кӧ qӧр'ат'э ПКТС 22—йэ ньтйэ qэ-бужькьрье у мэщалед конкрет дьэ'фриньи, wэжи программа чекьрьна комунизме wэлате мэлэ бь ьатьхи мидэрьйи.

Ирэ нава т'эшкилэта комсомола Эрмэнистанедэ бь т'эзэра эртуэнает ньтйэ. Эwэна мэрььед пешьи, кӧ дарэщьа дараниие сэнайи, сэр чекьрьна, транспорте, малйэбуйа гӧндитнедэ дьхабэььи, дора партиа хwэ сьх бэрэв бунэ у т'эмамийа энергиа, фаесте хwэ дьдьнэ хабате бона хwэшбэхтийа мэрььайе.

Ь'эжандьна хабата комунистие ь'ь ньр дэра пешда дьлэ, гӧмрэн' дьбэ. Нна дестчехаед сэнайе, чекьрьне, транспорте, колхоз у сэнхозед р'еспубликаеда 1.650 бригад, сех, щидрэщэ, дорг'ӧбластьи у холэqэк ньтйэ, нава к'ийаньйэ 45 ь'эзар хорт у ӧиз шэр'к'арие дьньи бона стэндьна нае колектива хабата комунистие.

Комсомол у щаньлед мэ т'эмамийа щьмэ'та советиэр'э т'эвайи э'йда хwойи нав у пишан—40-салйа комсомола Эрмэнистане бь дестанинед хабатейэ ньрэ борььч'э'эва дьдьи к'ьвие. Эwана бь манифеста чекьрьна комунизмейэ мэзьиэ р'ӧй'дар бунэ, qэwат у сэй'эта хwэ нанеиньна бона тӧхӧне чекьрьна комунизмейи мэзьи.

Бь дасте бэвед т'эшкилэтед ньн'ийэ комсомола р'эж бь р'эж гӧндед мэ гӧланьдььи. Комсомола исал ь'эта 1.500 даре декоратин у е фекийа ньканьйо.

Т'эне мэрк'эза ньн'ийа сар обйектед чекьрьне 100—150 комсомолед щаньла дьхэбьтьи.

Марьо нькэр'ьаньоса т'эшкилэта совхоза гӧнде Элигэлейэ комсомолед хабэрнэдэ, йа кӧ бь сэрк'арийа Иӧов Эфо, чанд авайи чекьрьнэ у ньна wэнд дьньа хабате.

Дь тӧхӧне мнасерькьрьна фэред qӧр'ат'е хабата хwэна борььч'э'ньи бса жи фэнед дрелта халиччекьрьийэ комсомола, ед кӧ иди эуэ планед хwэйа салэwэхте qэдандьо.

Нна, wэхте т'эмамийа щмэ'та советие к'ан у бин дьхэььта бона сажьрьна бага комунизмейэ матеериалие-техникие, т'эшкилэтед нан'ийа Апаранейэ комсомола жи дьщэ'диньи, wээн фэред партиае э'мрда йа эу мнасэр бьньи у эможе хwан зайиқ бькие нава тӧхӧне мэхлуqэтие.

С. Эг'эм

К'ьтьбе комнон'ийа Апаранейэ Т'ЩЛКЊ

—●—

МЕРХАСЕ ШӘР'Е БАЖАРВАНИЕИЙ ЛЕГЕНДАР

(Бона 75-салйа бьйкна А. Йа. Пархменко)

Нане Алек'сандр Йаковлевич Пархменко нолп нане мерхаса чамэ кӧ Чапаев, Лазо, Щчорс э'этйэ нана т'эонца шэр'е бажарванне.

А. Йа. Пархменко ь'ь гӧнде Макаров Йаре эсэа Луганске мала гӧнде к'ьсибда эь жь йа хwэ ьуйа. Эw нана дь сегед кӧ мэк'т'ӧбеда ньидьӧь, дьньо завода машинед р'йа ь'ьсьна дьэкьбьта. 18—салйа хwэда э'мре хwэ партиа болшевика-р'э дьда ньредане. Эw хабата р'еволйуционэ актив нана н'алада, нава гӧндийада, агитасиа сэйдэтие нана эскорда дьбэ у т'эйбуе р'еволйуциа февралейэ актив бу. Бона тӧхӧкьрьна хwэйа р'еволйуционие эw галэк щара те ньрэне, ье ньь н'обе у нэ жи сьруглед н'ӧкбмэта н'алще эw надио т'ьрсаньйе.

Бона алг'ьдарийа р'еволйуциа социалистие эwэн Донбаседа хабатокэ мэзьи кьрйе. Пэй р'еволйуционэр'э Пархменко сэрк'ари ьь штаба Гвардиа Луганскейэ Сор дьньр.

Мэ'рифэта Пархменкойэ т'эшкилдарие у таланта wийа эскорье э'эжед шэр'ед бажарванийа чэтьида ньтйэ халекьрье. Эw чаэн эwи бь сэрийаньи р'ьспубликаньйа нане пенданнэ ньтйэ дьдэданд, нава эскорда хабата т'эшкилдарие дьньр, эwэ'эда захирьдьгьйандэ эскар. Эw бь аитиан т'эвн шэр'е бона Сарисие, Харкове бубе у дь щара лайиқ н'ешкэ'ени н'ӧкбмэте бубе. Сала 1919-э А. Йа. Пархменко те к'ьшкьрьне чэwа wэк'ие шеwра Ордийа Сйарайи йийэ эскорьед р'еволйуционе, ле сала 1920—чэwа ӧбмандаре алайа 14-йэ сйари. Эw т'эне нава щепта wан мерхасадабу, ед кӧ э'мре хwэ ньтьленщаньйо бона р'еспублика советийэ щаньл у мэрььаьи дьжьмьлед ие шэр' дьньрьи. Сала 1921-е нана йайнаре wэхте шэр' Пархменко кӧ мерхаси йатэ кӧньтьйе.

Нане мерхасе щаньл ие т'ьме дьлэ һэр мэрььоки советиеда бьмна.

В. Г'эзанӧцйан

Дәстәка Т'ЩЛКЊ шәр'ванийейә амьн

Комсомола р'еспубликаер'э т'эайи ӧса жи комсомолед нан'ийа Апаране э'йда хwэйа мэьи дэрбэд дьньи. Нэла сала 1930-и комсомолед нан'ийа щаньл алк'ьсьрьна фэйдед колхозие. Нна ваи сала бу, wэжи кулаед гӧндие ньр'аване к'ьтьбе т'эшкилэта комсомола Аветин' Ер'нэзарйан кӧньтьйэ, де комсомолед нан'ие qэwата хwэ дьа щьандьи у бь дестн ваи 17 колхоз ьатна э'эшкилкьрьне.

Нна, wэхте колхоз у сэвхозед нан'ие дьньер'и, дьньни, wэжи кьрьна комсомолэ дь qэдандьа qэрред партиае, дь тӧхӧне чекьрьна сосиалиэмеда чьрас мэььи. А, бона ве йэкейэ, кӧ ирэ кьрьйа wэн комсомола жь фькра т'ӧ хабатчики нан'ие пачэ.

Т'эмамийа фермед нан'ийейэ н'ийжанатхwэйийьрьнеда 700 комсомол у щаньл дьхабтьи. Ваи ньрдӧ салед дэрбэзбуйи 300 комсомолед щаньл дьса чуэ нав дэрэшна гӧндитне у wэра дьхэбтьи. Нна эwана ь'эсаб дьбьи пешванед дараниие.

Жь хабатчиед ферма колхоза гӧнде Бужакане, кӧ бона ваие бригада хабата комунистие шэр'к'арие дьньи, 16 ч'еловдӧш комсомолэ, ед кӧ бона фэред qӧр'ат'э ПКТС 22-а к'ьтьйэ нава лаща сосиалистие у т'эме пешданнед хwэ дьқэдньи.

Шьване колхоза гӧнде К'асар'е комсомол Р'азмик Бакобйан дэwса 2,3 кг бь плане тер'а дитя, исал жь йар пэзке 4,2 килограм йри стэнд. Жь Р'азмик ньнда наминьйа ӧса жи Бондалие Б'ьсо, Бибабае К'ьло у ед щаньлед, ед кӧ жь һэр 100 мийа 100 бархе саг'ьам стэндьи у плана йриейа салэwэхте эедэ qэдандьи.

Дь тӧхӧне бэрэнькьрьна дэбрэда комсомолед гӧнде Сонгэр'е бь эрк'арийа Пристае Т'эло хабатэкэ мэзьи кьрьи у wэ'эда пешданнед хwэ qэдандьи.

Бь инисиатива т'эшкилэтед гӧнде К'учаке, Зовуние, Саг'ьашенейэ комсомола исал бещьрьньна кукурузэ бь ачьхи ьатэ дорбэзкьрьйэ. Хлиқийа колхоза гӧнде Пешаланейэ комсомола у щаньла жь һэр һектаркие 300 сентнер масса кукурузэ шин стэнд.

Бь дасте бэвед т'эшкилэтед нэн'ийейэ комсомола р'эж бь р'эж гӧндед мэ гӧланьдььи. Комсомола исал ь'эта 1.500 даре декоратин у е фекийа ньканьйо.

Т'эне мэрк'эза нан'ийа сар обйектед чекьрьне 100—150 комсомолед щаньла дьхэбтьи.

Марьо нькэр'ьаньоса т'эшкилэта совхоза гӧнде Элигэлейэ комсомолед хабэрнэдэ, йа кӧ бь сэрк'арийа Иӧов Эфо, чанд авайи чекьрьнэ у ньна wэнд дьньа хабате.

Дь тӧхӧне мнасерькьрьна фэред qӧр'ат'е хабата хwэна борььч'э'ньи бса жи фэнед дрелта халиччекьрьийэ комсомола, ед кӧ иди эуэ планед хwэйа салэwэхте qэдандьо.

Нна, wэхте т'эмамийа щмэ'та советие к'ан у бин дьхэььта бона сажьрьна бага комунизмейэ матеериалие-техникие, т'эшкилэтед нан'ийа Апаранейэ комсомола жи дьщэ'диньи, wээн фэред партиае э'мрда йа эу мнасэр бьньи у эможе хwан зайиқ бькие нава тӧхӧне мэхлуqэтие.

С. Эг'эм

К'ьтьбе комнон'ийа Апаранейэ Т'ЩЛКЊ

—●—

МЕРХАСЕ ШӘР'Е БАЖАРВАНИЕИЙ ЛЕГЕНДАР

(Бона 75-салйа бьйкна А. Йа. Пархменко)

Нане Алек'сандр Йаковлевич Пархменко нолп нане мерхаса чамэ кӧ Чапаев, Лазо, Щчорс э'этйэ нана т'эонца шэр'е бажарванне.

А. Йа. Пархменко ь'ь гӧнде Макаров Йаре эсэа Луганске мала гӧнде к'ьсибда эь жь йа хwэ ьуйа. Эw нана дь сегед кӧ мэк'т'ӧбеда ньидьӧь, дьньо завода машинед р'йа ь'ьсьна дьэкьбьта. 18—салйа хwэда э'мре хwэ партиа болшевика-р'э дьда ньредане. Эw хабата р'еволйуционэ актив нана н'алада, нава гӧндийада, агитасиа сэйдэтие нана эскорда дьбэ у т'эйбуе р'еволйуциа февралейэ актив бу. Бона тӧхӧкьрьна хwэйа р'еволйуционие эw галэк щара те ньрэне, ье ньь н'обе у нэ жи сьруглед н'ӧкбмэта н'алще эw надио т'ьрсаньйе.

Бона алг'ьдарийа р'еволйуциа социалистие эwэн Донбаседа хабатокэ мэзьи кьрйе. Пэй р'еволйуционэр'э Пархменко сэрк'ари ьь штаба Гвардиа Луганскейэ Сор дьньр.

Мэ'рифэта Пархменкойэ т'эшкилдарие у таланта wийа эскорье э'эжед шэр'ед бажарванийа чэтьида ньтйэ халекьрье. Эw чаэн эwи бь сэрийаньи р'ьспубликаньйа нане пенданнэ ньтйэ дьдэданд, нава эскорда хабата т'эшкилдарие дьньр, эwэ'эда захирьдьгьйандэ эскар. Эw бь аитиан т'эвн шэр'е бона Сарисие, Харкове бубе у дь щара лайиқ н'ешкэ'ени н'ӧкбмэте бубе. Сала 1919-э А. Йа. Пархменко те к'ьшкьрьне чэwа wэк'ие шеwра Ордийа Сйарайи йийэ эскорьед р'еволйуционе, ле сала 1920—чэwа ӧбмандаре алайа 14-йэ сйари. Эw т'эне нава щепта wан мерхасадабу, ед кӧ э'мре хwэ ньтьленщаньйо бона р'еспублика советийэ щаньл у мэрььаьи дьжьмьлед ие шэр' дьньрьи. Сала 1921-е нана йайнаре wэхте шэр' Пархменко кӧ мерхаси йатэ кӧньтьйе.

Нане мерхасе щаньл ие т'ьме дьлэ һэр мэрььоки советиеда бьмна.

В. Г'эзанӧцйан

АБЗОРА орт'ə млəтие

Ль сесна Шеwра h'эмдьhийаейə д'ялие да, йа кə ван р'ояка д'айг'ахте Инсдиае— Стокhолмəдə хбата хwə хлаз кьр, бь алавн дəрhəqа ие йакеда хабар дьдьи, wокн чьтокрн э'далйе хwəйкьн у wе qəwинкьн. Wəк'иед wокə 70 wəлата проблемə сильй'данна т'омрн у т'омам, шр'к'арийа млəтие-аладарне т'ырсə Германиае э'нə'нькырьн.

Э'мр бса дьхwəзə, wокн эw пьрсед wə'де ниййə həрə фəрə нава wə'доки кьнда бенə сафирькьне. Империалиста нава wи wə'дойида, кə орт'а ве сесна Шеwра h'эмдьhийаейə д'ялие у сесна Шеwра h'эмдьhийаейə д'ялие (ШЬ'Э'), йа кə исла мəйа мартеда Делиеда дорбаз бу, h'але орт'əмəтие дəпə храбкьрьне. Эwана сар Куба р'еволйусионда гьртьн у h'этани нйа эн дасте хwə жь wи э'мазе храбн провакасюн мсабьли ви wəзлати нə'шандьнə, həр тəhəрн дьхьбьтьн, wокн h'але ль Лаосе бь р'йа э'дьлн нə сфйдькрьне. Нəйнштьн у нйа эн нийеьлн, wокн h'але Конгое бе сафиькрьне. Империалиста Германиа Р'еалае мэрк'эзə Европаедə кьрьнə к'ура сəрийа шер'.

Ви h'алида к'əмала h'эжандьла т'ярфдаред э'далейə h'эмдьhийе голокн мэльнə. Нава йанздэн салед кə эw hатйə т'ошкилькрьне,эw h'эжандьл буйə hасеглəнэə эор дь сар р'йа дестиекьрьна авантйуред агресиə, буйə факторюə мэй'комкьрьна э'далйа h'эмт'əмэри. Бсе бе готьле, wокн бьл галийа Сенхольмейə сала 1950 дорhəqа qəдхокьрьна сильй'а орт'жида жь милиардокн зедетьр мэрьнед h'эму р'ared т'ояа дьийе qоле хwə к'ьнандьн.

Нава хбордаред делегатед сесна Шеwра h'эмдьhийаейə э'дьлайе р'ьнд hатə к'ьше, wокн h'эжандьла бона хwəйкьрьна э'дьлайе сьх бь шр'к'арийа цмаз'та бона аздарийа млəтие, бона ликвидасиакьрьна "колониализмə к'ётаснева hатйə гредие.

Система колониейə сосрот жорда сар к'əэə те харе у qəwатəкə бса т'ойə, wокн ве h'эжандьле бьдə сəкандьле. Ван р'ояка цмаз'та h'эдетане колониэторед Португалиае жь Гоае, Дамане у Диуе р'əqтанд у эw гйиштинə h'эдетане. Хбдантийа Португалиейə wокə пенц qбр'ие эь сар ви э'дре h'эдетанейə кал у бава гр'ийа.

СЕСИА ШЕWРА h'ЭМДЬHИАЕЙə Э'ДЛАИЕ.— ХОДАНТИЙА ПОРТУГАЛИАЕ ЛЬ СƏР Э'ДРЕ hЬHДСТАНЕ hАТə hЬЛДАНЕ.— ПРЕЗИДЕНТЕ АМЕРИКАЕ АМЕРИКА ЛАТИНИЕ ГƏР'ИА.

—▲—

—▼—

Гоа, Даман у Диу дьк'эвнə алие к'ояре hьидстанейə р'оэвае. Т'эмамийа э'дре wан 3,4 h'эзар километед квадратинə, бнилед wан —650 h'эзар мэрьнь.

h'Ькьмэтə hьидстане нава голяк салада пьрс задани пешйа Португалиае, wокн Гоае, Дамане у Диу бь р'йа э'дьлн бьгйнлнə hьидстане. Де чаwа шаба не пьрсе h'ЬкьмдарЕ Португалиае мсабьли бнилед Гоа, Диу у Дамане тер'ор у р'епресиа дьа дьдане гьмрэн'кьрьне у мошилл дьэ'фрамдьн, wокн ви э'дре бьжин мэйдана дочьмтед империалистие, ед кə Португалиаер'а т'эвайи бэвед т'фаqа Шьмалантийейə агресивьн (НАТО).

Дь ви h'эйамида цмаз'та hьидстане мощубрбу кə сильь'а hьдар дасте хwə, wокн заетчед Португалиае жь э'дре хwə р'ақратинə. И'ьр'анийа мэрьнайе саййлйа хwə дапə ие акта цмаз'та hьидстанейə р'ает. У həр т'эне т'фаqдared Португалиаедə алие НАТО—да бор хwə дьс'эвьн, wокн hьидстане эw йака кьр.

☆☆☆

Ве ар'рие президенте ШАЙ К'еннеди ль wəлатед Америка Латиние гор'йа.Чаwа газета Американейə «Нйу-Йорк т'аймс» дьвнсе, нета гэр'а президент эw бу, wокн «шьровка к'омала» программа Американейə «алик'арие» бона цмаз'тед Америка Латиние, йа кə аwа hатйə шакьрьне «т'фаq бой хатьре протрсе». Ве программда hатйə к'ьшикьрьне, wокн Америка ве алик'арие бьдə wан wəлата, ед кə ве сайастийа бса дорбаз бьжьн, йа кə ве Вашингтонер'а дест бьдə, чаwа, мэсаэ, эwана горокне пьшта планед Американейə агресиə мсабьли Кубае бьгрьн. У лома жи президенте Америкае чу Венесуэлае у Колумбиае, чу wан wəлата, ед кə бона к'ара ШАЙ полеэотинед хwə Кубае'р qəтандьнə.

Сойасетийа т'аланкьрьна дьжwəзмэндийа wəлатед Америка Латиниейə алие у фетьвилйна Куба р'еволйусион, йа кə h'ö'кəмэта ШАЙ дорбаз дьжə, алие цмаз'тед Америка Латиниеа бор' тенə гəнэк'ар кьрьне. Нəма бь м'энийа ве йəке жи бнилед д'айг'ахтед Колумбиае у Венесуэлае президенте ШАЙ голок храбдьрьне.

Президент К'еннеди автомобила кə гəлнə э'тер'а начьн у орт'а автомачикада дьлə.

С. Герман

Корея Щанубе. Бь м'энийа ве йəке, wокн империалистед Америкае у к'омәкдаред ие эw 16 сала хбдантие ль Корея Щанубе дькьн, wа готи, «алик'арие» дьдьнə ие, саййа wəлет к'этйə нава h'алокн храб. Мальйбуна гəндитие р'ояк бь р'ояк шунда дьлə. Жь шэн милион хбатə'арə зедетьр, кə дькə ниве бнилед Корея Щанубейə хбатə'жеhатə т'ьме бьн qəэнйа бехбатедальн.

Шьнлда: мэрьнед бехбат Сеуледа.

Фото йа агентийа Щапан пресс

Светика Байлоэ комсомол ша у бахтэwарə. Эw курса факультетə университета Ереванейə дрмэзтеред филологийейə 2-да йнн дьбə у дьнə'дине, wокн нава хwəндьнеда дьа к'урбə у ий к'ötакьрьне'р бьбə кадрəкə кернатйə баш.

Фото йа **А. Щраг'аспанйан**

ПРАКТИКА хWəНДК'АРАИЙə ДƏРАНИНЕ

Жь дö мэна эедетьр, wокн хwəндк'ared института Ереванейə бейт'арие чуна практика дəранине. Ньнэ жь, wана фəрнца Ереванейə тэйрəдда у hьнк жи комбинатə гонтда дьхьбьтьн. Эwана э'щə'динə, wокн эанабуед хwəйə т'еоретикие бь хбатə дəранинер'а бьдə сьредане.

Дирекция комбинатə гонт жь хбатə wан гəлокн р'эанйə. Ньра хwəндк'ар э. Шайнаэзрйан у А. Есайан сеха тюрнекьрьна h'эйwанəтда чаwа п'алед к'омэар дьхьбьтьн. Ньра хwəндк'ар h'эйwанот тюрнке дькьн, гонт т'омыз дькьн щиwар дькьн.

Де хwəндк'ар Ц. Петросйан, А. Арайан у Абовйан практика хwə сеха ка беседа дорбаз дькьн. Эwана йа хwəхwəкалбаде назьр дькьн. Практика хwəнда'ара ие h'этани 20-е йинаре сала 1962-да бьк'инə.

Г. Каралетйан

ГОНД ШЕН ДЬБə

Бьнат'ара ч'йае Элогозе гəндьки бедоw hойə. Де бьдие wийə хбатə'ьъ у дест'эоа гəлокн жь гонде хwə h'ьъ дькьн. Бона ие йəке жи гонде Ущане (нэh'ийа Антраке) сал бь сал щеq у бедоw hойə. Бинлед ви гонди т'эна хwəнр'а авайед бь кавре туфейə т'эзə чекьрьнə. Нəр т'эне сала 1961-е гонда 50 авайед йəкqати у дбqатийə т'эзə hатə чекьрьне. Бизли бса ди гəлокн гöй дьдьи сəр т'эмзайа гонд. Исал h'эму соqаqед гонд дь кавра hатə т'эмакьрьне, р'эх р'йа дared нешин hатə нькандьне.

Гонде Ущанед həйə клуб, к'ə'ебханə, мэк'т'эбə, дьк'ан, нькуна йохтие у ощахед культурайе мэйин. Ущанйа дьщ'динə, wокн гонде wана йа бедоwбə.

С. Іюсйанниснан

ГОНД hАТə Р'АДИОФИКАСИАКЬРЬНЕ

Ньр чэнд р'эж пешйа бригада эмилэторийа РСС Эрмэнистанейə г'энгередейə монтажькьрьне гонде Qбр'ббог'аэда (нэh'ийа Апаране) хбатə р'адиофикасиакьрьне хлаз кьр. Нна гонда чьл ньчтед р'адие hанə, нава гонда дö ийа р'адио hатйə данине.

Гонде Qбр'ббог'аэе нна ие ноли бəрейə, эw р'эк'ə бь р'эк гöлвадьдə. Эна чэнд сала, wокн гонд hатйə электрификасиакьрьне. Мале колхозванда нна дэwса ч'ред нефтелампед Ийнч шэмал дьдьи.

Э'дихане Щиар

МƏК'Т'ЭБЕДА

Wəхте мэрьэ дьлə мэк'т'эбə сохоза Лукашене (нэh'ийа hоктембрйане) шагьтед фишнэ р'ьнд, от'ахед т'эмъзə р'оийн дьбинə. Ве мэк'т'эбеда шагьтед эрмэнар'а т'эвайи бса жи шагьтед к'örд hиндьбьн, дорhəqа к'ижанада чаwа директорə мэк'т'эбе, бса жи колективə дорсдара бь к'öбара хöрдьрьн. Wəхте жь дорсдара дьре дьнə кö к'е жь шагьтə р'ьнд hиндьбə, эwана пер'а—пер'а нате шагьтре дорсхана йəке Э'зие Мирзə, Зэйт'уна Э'ло, шагьтре дорсхана чара Тhаре Хöдо дьдьи. Тhар нə кö т'эне р'ьнд hиндьбə, де бса жи hавалh'ьъə. Т'ьме к'омəне дьдо wан hэвалед хwə, ед кö дорсада пашда дьминьи.

Ве мэк'т'эбеда h'ам бса hатйə данине, wокн шагьтт həвр'а бьранə, эwана həзине нола марьвокн дьчьн к'омэке дьлə бе хбатə сохозе у бса жи сэр хwəзийа мэк'т'эбе дьхöрьдьрьн. Ньра хбатə hийбун—т'эрбийəтдарие сар дорещокə бльнде у нйа жи чаwа пирекса мэк'т'эбе, бса жи т'эмамийа колективə дорсдара р'öqwата хwə найеwшинна бона мэк'т'эwа мэh'иеда бьбə йа hарə баш.

С. Мкртчйан

Э'ЛАМƏТИЕД hЬН

Колхоза Далареда ль нэh'ийа Артамате бона 3.000 эйледа щие т'эзə hатə хöбладьне. Бона дьа пешдабрьна тэйрəдахwəййкьрьне ньра həр мэшда hатйə сакьрьне.

Колхозе неал дэwса 69 h'эзарə h'этə 80 h'эwə вех фротйə дэwлате.

(АЯТ)

Дэwса р'едактор QАЧАХЕ МРАД

Баж. Сук'ие Минаси Гаспарйан (Ереван, соqаqа Мэрк'е № 229) э'рəз дайə суда нэh'ийа Орщоникидзейə щмаз'тие, кö жь hьна хwə Лусит'аг Аветиси Гаспарйан (Ереван, соqаqа Шолохов № 51) щ'ьнə.

Адреса р'едакциае: Ереван, соqаqа Терйан, № 69. Т'елефон: р'едактор — 2-52-41, к'атьбе щабзар—2-83-80, сэрwерда п'ара—2-07-78.

Типография № 2 Главного управления издательства и полиграфической промышленности Министерства культуры Армянской ССР. Кнунина, № 8. ВФ 9999